

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กิตติ ปทุมแก้ว. การบุกรุกป่าสงวน : ศึกษากรณีป่าแควสียัด อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา.

การบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กมลศิลป์, 2532.

ชลประทาน, กรม. งานชลประทานเพื่อประชาชน. กรุงเทพมหานคร : กรมชลประทาน, 2520.

ชุมเจตน์ กาญจนเกษร. กฎหมายคุ้มครองและอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเลของประเทศไทย. กรกฎาคม 2539.

ชุมเจตน์ กาญจนเกษร. อนุสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ. กรุงเทพมหานคร : อินทิเกรตดี โปรโมชัน เทคโนโลยีการพิมพ์, 2539.

ชวาล ทัพพิกรณ์. ผู้อำนวยการส่วนวิจัยสัตว์ป่า กรมป่าไม้. สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2539.

เชิดศักดิ์ วีระพัฒน์. การพิทักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อการประมงน้ำจืด. การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องมิติใหม่ของการจัดการและกฎหมายที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม. 29 พฤศจิกายน-1 ธันวาคม 2538 ณ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธวัชชัย สันติสุข. ป่าพรุ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ปฐม วิมลธรร. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 กรมที่ดิน. สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2539.

ประมง, กรม. การศึกษาผลกระทบของแนวป่าไม้ต่อสภาพนิเวศวิทยาสัตว์น้ำ ฉบับที่ 12. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด. กรมประมง, 2537.

ประมง, กรม. โครงการปรับปรุงสภาพการประมงในฝั่งบอระเพ็ด พ.ศ. 2515. หน่วยงานบริหารงานการประมงและพัฒนาประมงในแหล่งน้ำใหญ่ กองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ. กรมประมง, 2515.

ประมง, กรม. แผนงานงานและโครงการประมงประจำปี 2539 ฉบับที่ 3/2539 (เมษายน 2539). กองแผนงานและนโยบายประมง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2539.

- ประมง, กรม. สรุปผลการปฏิบัติงาน หน่วยอนุรักษ์ทรัพยากรประมงน้ำจืดบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ 2538. กองอนุรักษ์ทรัพยากรประมง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2538.
- ประมง, กรม. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) กับ แผนพัฒนาประมงในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8. กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2540.
- ประยูร กาญจนดุล. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประสิทธิ์ คุณรัตน์. ความหลากหลายทางชีวภาพของป่าบุ่ง ป่าทาม. จุลสารดอกตี่ดัว ฉบับที่ 3 (ธันวาคม 2537) : 20-25.
- พนัส ทศนิยานนท์. กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. บทความในการสัมมนา เรื่องการบังคับใช้กฎหมายในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน. หน้า 52-55. 9-10 กุมภาพันธ์ 2538 ณ ห้องกมลทิพย์ โรงแรมสยามซิตี.
- แพทริค เจ. ดูแกน. การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ : สถานการณ์ปัจจุบันและมาตรการที่จำเป็น. แปลโดย คันสนีย์ ชูแวง. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2537.
- ไมตรี ดวงสวัสดิ์. นโยบายการพัฒนาประมงภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7. กรุงเทพมหานคร : กองนโยบายและแผนงานประมง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2535.
- ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 112 ตอนที่ 7 ก. ฉบับพิเศษ. หน้า 15. 10 กุมภาพันธ์ 2538.
- สนิท อักษรแก้ว. การจัดการป่าชายเลน หน่วยที่ 14. เอกสารประกอบวิชากฎหมายสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- สนิท อักษรแก้ว. ป่าชายเลน : นิเวศวิทยาและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด คอมพิวเตอร์ไอทีซิงค์, 2532.

- สนิท อักษรแก้ว. ป้าชายเลน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สนิท อักษรแก้ว. ระบบนิเวศน์ป่าชายเลน หน่วยที่ 4. เอกสารประกอบวิชากฎหมายสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- สนิท อักษรแก้ว. วนเกษตรระบบป่าไม้-ประมงในป่าชายเลน. หนังสือวนศาสตร์ชุมชนสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2532. หน้า 239-26. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสยามการพิมพ์, 2533.
- สมปอง ศรีชุมพวง และ ชง ลีหังธรรม. คำอธิบายประกอบความผิด พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507. กรมอัยการ, 2508.
- สันหัด สมชีวิตา. นโยบายและการดำเนินงานของรัฐในการควบคุมมลภาวะและสิ่งแวดล้อม. ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7.
- สำนักงานนโยบายและสิ่งแวดล้อม. คณะกรรมการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ เอกสารการประชุมครั้งที่ 3/2536. เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2536.
- สำนักงานนโยบายและสิ่งแวดล้อม. สถานการณ์พื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทย. ในการประชุมเรื่องการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย. 20-22 กันยายน 2537 ณ โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานนโยบายและสิ่งแวดล้อม. สถานการณ์พื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทย. ในการประชุมเรื่องการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย. 13-14 มกราคม 2540 ณ โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2539.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศไทยในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 วารสารกฎหมายสิ่งแวดล้อม (มกราคม 2538) : 67-80.

สุพล ด้วยตั้งใจ. รวมกฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ชาย เซ็นเตอร์, 2538.

สุพล ดวงแข. มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2539.

สุริยศรี วงษ์สกุล. โครงสร้างที่เหมาะสมของกฎหมายจัดการป่าชายเลน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สุรินทร์ ฤทธิ์จรุง. รองผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์. สัมภาษณ์, 3 เมษายน 2540

ภาษาอังกฤษ

A.J.P. Gore. Mires: swamp, bog, fen and moor: general studies Amsterdam: Elsevier, 1983.

Conservation and Management of Intertidal Forests in Viet Nam United Nations (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific). United Nations Development Programme. New York Press. 1991.

Dugan, P., J. Wetland Conservation : A Review of Current Issues and Required Action. Switzerland: Gland, 1990.

FAO/UNDP. Mangrove Forest and Fisheries, FAO/UNDP Indian Ocean Programme Publ., No.34, 1984.

FAO. Mangrove Management in Thailand, Malaysia and Indonesia, Environment Paper No. 4, 1986.

John M. Coles and Andrew J. Lawson. European wetlands in prehistory Oxford: Clarendon Press. 1991.

UNITED NATIONS. Conservation and Management of Intertidal Forests in Vietnam. New York, 1991.

Wetlands International-Asia Pacific. Sustainable Utilization and Management of Mangrove Forests in Kedah. Kuala Lumpur University of Malaya, 1996.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat

**Ramsar, 2.2. 1971
as amended by the Paris Protocol of 3.12.1982
and the Regina Amendments of 28.5.1987**

The Contracting Parties,

Recognizing the interdependence of Man and his environment;

Considering the fundamental ecological functions of wetlands as regulators of water regimes and as habitats supporting a characteristic flora and fauna, especially waterfowl;

Being convinced that wetlands constitute a resource of great economic, cultural, scientific, and recreational value, the loss of which would be irreparable;

Desiring to stem the progressive encroachment on and loss of wetlands now and in the future;

Recognizing that waterfowl in their seasonal migrations may transcend frontiers and so should be regarded as an international resource;

Being confident that the conservation of wetlands and their flora and fauna can be ensured by combining far-sighted national policies with co-ordinated international action;

Have agreed as follows:

Article 1

1. For the purpose of this Convention wetlands are areas of marsh, fen, peatland or water, whether natural or artificial, permanent or temporary, with water that is static or flowing, fresh, brackish or salt, including areas of marine water the depth of which at low tide does not exceed six metres.
2. For the purpose of this Convention waterfowl are birds ecologically dependent on wetlands.

Article 2

1. Each Contracting Party shall designate suitable wetlands within its territory for inclusion in a List of Wetlands of International Importance, hereinafter referred to as "the List" which is maintained by the bureau established under Article 8. The boundaries of each wetland shall be precisely described and also delimited on a map and they may incorporate riparian and coastal zones adjacent to the wetlands, and islands or bodies of marine water deeper than six metres at low tide lying within the wetlands, especially where these have importance as waterfowl habitat.

2. Wetlands should be selected for the List on account of their international significance in terms of ecology, botany, zoology, limnology or hydrology. In the first instance wetlands of international importance to waterfowl at any season should be included.
3. The inclusion of a wetland in the List does not prejudice the exclusive sovereign rights of the Contracting Party in whose territory the wetland is situated.
4. Each Contracting Party shall designate at least one wetland to be included in the List when signing this Convention or when depositing its instrument of ratification or accession, as provided in Article 9.
5. Any Contracting Party shall have the right to add to the List further wetlands situated within its territory, to extend the boundaries of those wetlands already included by it in the List, or, because of its urgent national interests, to delete or restrict the boundaries of wetlands already included by it in the List and shall, at the earliest possible time, inform the organization or government responsible for the continuing bureau duties specified in Article 8 of any such changes.
6. Each Contracting Party shall consider its international responsibilities for the conservation, management and wise use of migratory stocks of waterfowl, both when designating entries for the List and when exercising its right to change entries in the List relating to wetlands within its territory.

Article 3

1. The Contracting Parties shall formulate and implement their planning so as to promote the conservation of the wetlands included in the List, and as far as possible the wise use of wetlands in their territory.
2. Each Contracting Party shall arrange to be informed at the earliest possible time if the ecological character of any wetland in its territory and included in the List has changed, is changing or is likely to change as the result of technological developments, pollution or others human interference. Information on such changes shall be passed without delay to the organization or government responsible for the continuing bureau duties specified in Article 8.

Article 4

1. Each Contracting Party shall promote the conservation of wetlands and waterfowl by establishing nature reserves on wetlands, whether they are included in the List or not, and provide adequately for their wardening.
2. Where a Contracting Party in its urgent national interest, deletes or restricts the boundaries of a wetland included in the List, it should as far as possible compensate for any loss of wetland resources, and in particular it should create additional nature reserves for waterfowl and for the protection, either in the same area or elsewhere, of an adequate portion of the original habitat.
3. The Contracting Parties shall encourage research and the exchange of data and publications regarding wetlands and their flora and fauna.

4. The Contracting Parties shall endeavour through management to increase waterfowl populations in appropriate wetlands.
5. The Contracting Parties shall promote the training of personnel competent in the fields of wetland research, management and wardening.

Article 5

The Contracting Parties shall consult with each other about implementing obligations arising from the Convention especially in the case of a wetland extending over the territories of more than one Contracting Party or where a water system is shared by Contracting Parties. They shall at the same time endeavour to co-ordinate and support present and future policies and regulations concerning the conservation of wetlands and their flora and fauna.

Article 6

1. There shall be established a Conference of the Contracting Parties to review and promote the implementation of this Convention. The Bureau referred to in Article 8, paragraph 1, shall convene ordinary meetings of the Conference of the Contracting Parties at intervals of not more than three years, unless the Conference decides otherwise, and extraordinary meetings at the written requests of at least one third of the Contracting Parties. Each ordinary meeting of the Contracting Parties shall determine the time and venue of the next ordinary meeting.
2. The Conference of the Contracting Parties shall be competent:
  - * to discuss the implementation of this Convention;
  - * to discuss additions to and changes in the List;
  - * to consider information regarding changes in the ecological character of wetlands included in the List provided in accordance with paragraph 2 of Article 3;
  - * to make general or specific recommendations to the Contracting Parties regarding the conservation, management and wise use of wetlands and their flora and fauna;
  - * to request relevant international bodies to prepare reports and statistics on matters which are essentially international in character affecting wetlands;
  - * to adopt other recommendations, or resolutions, to promote the functioning of this Convention.
3. The Contracting Parties shall ensure that those responsible at all levels for wetlands management shall be informed of, and take into consideration, recommendations of such Conferences concerning the conservation, management and wise use of wetlands and their flora and fauna.
4. The Conference of the Contracting Parties shall adopt rules of procedure for each of its meetings
5. The Conference of the Contracting Parties shall establish and keep under review the financial regulations of this Convention. At each of its ordinary meetings, it shall adopt the budget for the next financial period by a two-thirds majority of Contracting Parties present and voting.

6. Each Contracting Party shall contribute to the budget according to a scale of contributions adopted by unanimity of the Contracting Parties present and voting at a meeting of the ordinary Conference of the Contracting Parties.

Article 7

1. The representatives of the Contracting Parties at such Conferences should include persons who are experts on wetlands or waterfowl by reason of knowledge and experience gained in scientific, administrative or other appropriate capacities.
2. Each of the Contracting Parties represented at a Conference shall have one vote, recommendations, resolutions and decisions being adopted by a simple majority of the Contracting Parties present and voting, unless otherwise provided for in this Convention.

Article 8

1. The International Union for Conservation of Nature and Natural Resources shall perform the continuing bureau duties under this Convention until such time as another organization or government is appointed by a majority of two-thirds of all Contracting Parties.
2. The continuing bureau duties shall be, inter alia:
  - * to assist in the convening and organizing of Conferences specified in Article 6;
  - * to maintain the List of Wetlands of International Importance and to be informed by the Contracting Parties of any additions, extensions, deletions or restrictions concerning wetlands included in the List provided in accordance with paragraph 5 of Article 2;
  - * to be informed by the Contracting Parties of any changes in the ecological character of wetlands included in the List provided in accordance with paragraph 2 of Article 3;
  - * to forward notification of any alterations to the List, or changes in character of wetlands included therein, to all Contracting Parties and to arrange for these matters to be discussed at the next Conference;
  - * to make known to the Contracting Party concerned, the recommendations of the Conferences in respect of such alterations to the List or of changes in the character of wetlands included therein.

Article 9

1. This Convention shall remain open for signature indefinitely.
2. Any member of the United Nations or of one of the Specialized Agencies or of the International Atomic Energy Agency or Party to the Statute of the International Court of Justice may become a Party to this Convention by:
  - * signature without reservation as to ratification;
  - * signature subject to ratification followed by ratification;
  - * accession.
3. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument of ratification or accession with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (hereinafter referred to as "the Depository").

Article 10

1. This Convention shall enter into force four months after seven States have become Parties to this Convention in accordance with paragraph 2 of Article 9.
2. Thereafter this Convention shall enter into force for each Contracting Party four months after the day of its signature without reservation as to ratification, or its deposit of an instrument of ratification or accession.

Article 10 bis

1. This Convention may be amended at a meeting of the Contracting Parties convened for that purpose in accordance with this article.
2. Proposals for amendment may be made by any Contracting Party.
3. The text of any proposed amendment and the reasons for it shall be communicated to the organization or government performing the continuing bureau duties under the Convention (hereinafter referred to as "the Bureau") and shall promptly be communicated by the Bureau to all Contracting Parties. Any comments on the text by the Contracting Parties shall be communicated to the Bureau within three months of the date on which the amendments were communicated to the Contracting Parties by the Bureau. The Bureau shall, immediately after the last day for submission of comments, submitted by that day.
4. A meeting of Contracting Parties to consider an amendment communicated in accordance with paragraph 3 shall be convened by the Bureau upon the written request of one third of the Contracting Parties. The Bureau shall consult the Parties concerning the time and venue of the meeting.
5. Amendment shall be adopted by a two-thirds majority of the Contracting Parties present and voting.
6. An amendment adopted shall enter into force for the Contracting Parties which have accepted it on the first day of the fourth month following the date on which two thirds of the Contracting Parties have deposited an instrument of acceptance with the Depositary. For each Contracting Party which deposits an instrument of acceptance after the date on which two thirds of the Contracting Parties have deposited an instrument of acceptance, the amendment shall enter into force on the first day of the fourth month following the date of the deposit of its instrument of acceptance.

Article 11

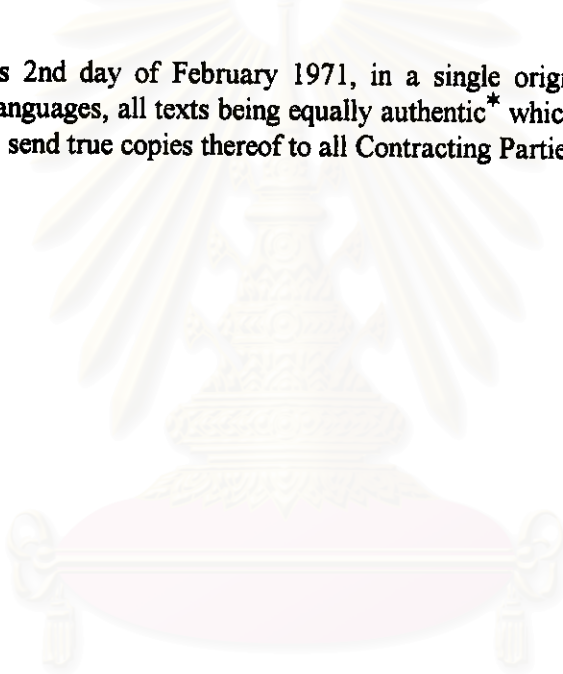
1. This Convention shall continue in force for an indefinite period.
2. Any Contracting Party may denounce this Convention after a period of five years from the date on which it entered into force for that Party by giving written notice thereof to the Depositary. Denunciation shall take effect four months after the day on which notice thereof is received by the Depositary.

Article 12

1. The Depositary shall inform all States that have signed and acceded to this Convention as soon as possible of:
  - * signatures to the Convention;
  - * deposits of instruments of ratification of this Convention;
  - * deposits of instruments of accession to this Convention;
  - * the date of entry into force of this Convention;
  - * notifications of denunciation of this Convention.
2. When this Convention has entered into force, the Depositary shall have it registered with the Secretariat of the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

DONE at Ramsar this 2nd day of February 1971, in a single original in the English, French, German and Russian languages, all texts being equally authentic* which shall be deposited with the Depositary which shall send true copies thereof to all Contracting Parties.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

* Pursuant to the Final Act of the Conference to conclude the Protocol, the Depositary provided the second Conference of the Contracting Parties with official versions of the Convention in the Arabic, Chinese and Spanish languages, prepared in consultation with interested Governments and with the assistance of the Bureau.

**อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ
โดยเฉพาะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกน้ำ**

แรมซาร์ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2514 (ค.ศ. 1971)
แก้ไขตามพิธีสารปารีส เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2525 (ค.ศ. 1982)

ภาคี

- ตระหนักดีว่า มนุษย์และสิ่งแวดล้อมต้องพึ่งพาศักดิ์ซึ่งกันและกัน
- พิจารณา หน้าที่พื้นฐานทางนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำ ในฐานะเป็นผู้ควบคุมรูปแบบของน้ำและในฐานะเป็นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ โดยเฉพาะนกน้ำ
- รับทราบว่า พื้นที่ชุ่มน้ำประกอบด้วยทรัพยากรที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และนันทนาการ ซึ่งหากสูญเสียไปแล้วจะไม่สามารถแก้ไขได้
- ปรารถนาให้ ยับยั้งการบุกรุกและการทำให้สูญเสียพื้นที่ชุ่มน้ำทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- รับทราบว่า ในฤดูกาลอพยพของนกน้ำอาจมีการล่องลำเขตแดน ดังนั้นจึงควรให้นกน้ำเป็นทรัพยากรนานาชาติ
- เชื่อมั่นว่า สามารถให้หลักประกันแก่การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำและพืชพรรณและสัตว์ในพื้นที่นั้นได้โดยผนวกนโยบายระดับชาติในระยะยาวเข้ากับการดำเนินงานนานาชาติซึ่งได้ประสานกัน

ได้เห็นชอบดังต่อไปนี้

มาตรา 1

1. ตามความมุ่งหมายของอนุสัญญาฯ นี้ พื้นที่ชุ่มน้ำ หมายถึง พื้นที่ marsh, fen, peatland หรือพื้นที่น้ำทั้งที่เป็นธรรมชาติและที่สร้างขึ้นเลียนแบบทั้งชั่วคราวและถาวร โดยมีน้ำขังนิ่งหรือน้ำไหลเป็นน้ำจืด น้ำกร่อย น้ำทะเล รวมทั้งพื้นที่น้ำทะเล ซึ่งมีความลึกเมื่อน้ำลงไม่เกิน 6 เมตร
2. ตามความมุ่งหมายของอนุสัญญาฯ นกน้ำเป็นนกซึ่งอาศัยพึ่งพิงพื้นที่ชุ่มน้ำในเชิงนิเวศ

มาตรา 2

1. แต่ละภาคีจักต้องกำหนดพื้นที่ชุ่มน้ำที่เหมาะสมภายในดินแดนของตนเพื่อรวมไว้ในทำเนียบพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (List of Wetlands of International Importance) ซึ่งต่อไปจะอ้างถึงว่า "ทำเนียบ" ซึ่งถูกรักษาไว้โดยสถาบันซึ่งกำหนดขึ้นไว้ภายใต้มาตรา 8 ภาคีจักต้องอธิบายขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำให้ชัดเจน พร้อมทั้งแสดงขอบเขตลงในแผนที่ ขอบเขตของพื้นที่เหล่านี้จะรวมถึงพื้นที่ริมฝั่ง

- แม่น้ำและชายฝั่งทะเล ซึ่งติดกับพื้นที่ชุ่มน้ำและเกาะหรือน้ำทะเลซึ่งลึกกว่า 6 เมตร เมื่อน้ำลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในฐานะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกน้ำ
2. พื้นที่ชุ่มน้ำควรได้รับเลือกให้อยู่ในทำเนียบโดยคำนึงถึงความสำคัญในระดับนานาชาติทั้งด้านนิเวศวิทยา พฤษศาสตร์ สัตวศาสตร์ ชลชีววิทยา และอุทกวิทยา ในขั้นแรกพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในระดับนานาชาติต่อนกน้ำ ไม่ว่าจะเป็นฤดูกาลใดควรได้รับการบรรจุไว้ทำเนียบ
  3. การบรรจุพื้นที่ชุ่มน้ำไว้ในทำเนียบ จักไม่ละเมิดอำนาจอธิปไตยของภาคี ซึ่งเป็นเจ้าของดินแดนที่มีพื้นที่ชุ่มน้ำนั้น
  4. ภาคีจักต้องกำหนดพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างน้อย 1 แห่งเข้าบรรจุในทำเนียบ เมื่อส่งมอบเอกสารสัญญาในการให้สัตยาบันหรือเข้าเป็นภาคีใหม่ ดังกำหนดไว้ในมาตรา 9
  5. ภาคีใด ๆ จักมีสิทธิบรรจุพื้นที่ชุ่มน้ำที่อยู่ในดินแดนของตนเพิ่มเติมในทำเนียบ ขยายขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำที่อยู่ในทำเนียบแล้ว หรือเพราะว่าภาคีนั้นมีความสนใจอย่างเร่งด่วนในระดับชาติ เพิกถอนหรือจำกัดขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำซึ่งภาคีได้บรรจุไว้ในทำเนียบแล้วและจะต้องโดยเร็วที่สุด แจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแก่องค์การหรือรัฐบาลซึ่งรับผิดชอบหน้าที่ของสถาบันดังระบุในมาตรา 8
  6. แต่ละภาคีจักต้องพิจารณาความรับผิดชอบในระดับนานาชาติ สำหรับการอนุรักษ์, การจัดการและการใช้ประโยชน์อย่างฉลาดเกี่ยวกับผืนชุ่มน้ำ ซึ่งมีการอพยพทั้งเมื่อกำหนดให้พื้นที่ชุ่มน้ำในดินแดนของตนบรรจุไว้ในทำเนียบ และเมื่อดำเนินการตามสิทธิในการเปลี่ยนแปลงรายการในทำเนียบนั้น

มาตรา 3

1. ภาคีจักต้องวางแผนและดำเนินการ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำซึ่งได้บรรจุไว้ในทำเนียบ และการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำในดินแดนของตนอย่างชาญฉลาดให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
2. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินการให้ได้รับแจ้งโดยเร็วที่สุด หากลักษณะทางนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำใด ๆ ในดินแดนของตนและที่บรรจุอยู่ในทำเนียบ ได้ถูกเปลี่ยนแปลงหรือกำลังเปลี่ยนแปลงหรือมีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลง อันเป็นผลมาจากการพัฒนาทางเทคโนโลยี ภาวะมลพิษ หรือการรบกวนอื่น ๆ จากมนุษย์ ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนั้น จักต้องถูกส่งไปโดยไม่ชักช้ายังองค์การหรือรัฐบาลที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสถาบันดังระบุในมาตรา 8

มาตรา 4

1. แต่ละภาคีจักส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำและนกน้ำ โดยจัดตั้งให้พื้นที่ชุ่มน้ำเป็นพื้นที่สงวนทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะพื้นที่นั้นจะถูกบรรจุอยู่ในทำเนียบหรือไม่, และให้การควบคุมดูแลที่เพียงพอ

2. ในกรณีทีภาคีใดมีความสนใจเร่งด่วนในระดับชาติ ขอเพิกถอนหรือจำกัดขอบเขตพื้นที่ชุ่มน้ำที่ได้รับการบรรจุไว้ในทำเนียบ ภาคีนั้นควรชดเชยการสูญเสียทรัพยากรพื้นที่ชุ่มน้ำ และโดยเฉพาะภาคีนั้นควรสร้างพื้นที่สงวนทางธรรมชาติ สำหรับนกน้ำและเพื่อการคุ้มครอง ทั้งในพื้นที่เดิมนั้นหรือที่อื่นซึ่งมีแหล่งที่อยู่อาศัยเดิมในสัดส่วนที่เพียงพอ
3. ภาคีจักส่งเสริมการวิจัยและการแลกเปลี่ยนเอกสารและข้อมูลเผยแพร่ที่เกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำและบัญชีพืชพรรณและสัตว์
4. ภาคีจักต้องพยายามอย่างเต็มกำลังในการจัดการเพิ่มประชากรนกน้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เหมาะสม
5. ภาคีจักต้องส่งเสริมการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความสามารถในการวิจัยการจัดการและการควบคุมดูแลพื้นที่ชุ่มน้ำ

มาตรา 5

ภาคีจักต้องปรึกษาหารือซึ่งกันและกันในการอนุวัติการตามพันธกรณีที่เกิดขึ้นจากอนุสัญญาฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของพื้นที่ชุ่มน้ำที่ครอบคลุมดินแดนของภาคีมากกว่าหนึ่งประเทศ หรือในกรณีที่มีการแบ่งปันใช้ระบบน้ำในระหว่างภาคี ในขณะที่เดียวกันภาคีจักต้องพยายามอย่างสุดกำลังในการประสานงานและให้ความสนับสนุนนโยบายทั้งในปัจจุบันและอนาคตและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตลอดจนพืชพรรณและสัตว์ในพื้นที่นั้น

มาตรา 6

1. ภาคีจักต้อง เมื่อมีความจำเป็นเกิดขึ้น เรียกประชุมการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำและนกน้ำ
2. การประชุมจักต้องมีลักษณะเป็นที่ปรึกษาและจักต้องได้รับมอบหมาย นอกเหนือจากประการอื่นแล้วดังนี้
  - * เพื่อหารือในการดำเนินการตามอนุสัญญา
  - * เพื่อหารือการเพิ่มและเปลี่ยนแปลงรายการในทำเนียบ
  - * เพื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะทางนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งได้รับการบรรจุอยู่ในทำเนียบดังได้กำหนดโดยสอดคล้องกับวรรค 2 ของมาตรา 3
  - * เพื่อเสนอคำแนะนำโดยทั่วไป และที่เจาะจงแก่ภาคี โดยเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ การจัดการ และการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาดในพื้นที่ชุ่มน้ำ ตลอดจนจนวนพืชและสัตว์ในพื้นที่นั้น
  - * เพื่อเรียกร้องให้องค์ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเตรียมรายงานและสถิติในเรื่องที่จำเป็นในระดับนานาชาติ อันมีผลต่อพื้นที่ชุ่มน้ำ

3. ภาคิจักต้องให้หลักประกันว่าผู้รับผิดชอบในทุกระดับในการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำจักได้รับการแจ้งให้ทราบถึงข้อเสนอแนะจากการประชุมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การจัดการ และการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาดในพื้นที่ชุ่มน้ำ ตลอดจนพืชพรรณและสัตว์ในพื้นที่นั้น ๆ และจักได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณา

มาตรา 7

1. ผู้แทนของภาคี ในการประชุมนั้นควรรวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านพื้นที่ชุ่มน้ำหรือนกน้ำโดยที่มีความรู้ประสบการณ์ ที่ได้รับทางด้านวิทยาศาสตร์และการบริหารและมีสมรรถภาพที่เหมาะสมอื่น ๆ
2. แต่ละภาคีที่เข้าร่วมการประชุมจักต้องมีสิทธิออกเสียงเพียงเสียงเดียว ข้อเสนอแนะจักเป็นที่ยอมรับโดยเสียงข้างมาก ซึ่งกำหนดให้ไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเสียงทั้งหมดของภาคี

มาตรา 8

1. สหพันธ์นานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) จักดำเนินการทำหน้าที่เป็นสถาบันซึ่งรับผิดชอบต่อเนื่องภายใต้อนุสัญญาฯ จนกว่าจะมีการจัดตั้งองค์การหรือรัฐบาล อันได้รับมอบหมายจากเสียงข้างมาก 2 ใน 3 ของภาคีทั้งหมด
2. หน้าที่ของสถาบันซึ่งสืบเนื่องการดำเนินงาน มีดังนี้
  - * เพื่อช่วยเหลือในการเรียกประชุมและจัดประชุมภาคีดังที่ระบุในมาตรา 6
  - * เพื่อดำรงรักษาทำเนียบพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างชาติและเพื่อรับแจ้งจากภาคีเกี่ยวกับการเพิ่มเติม การขยาย การเพิกถอน หรือการจำกัดที่เกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำซึ่งได้เคยบรรจุไว้ในทำเนียบไว้แล้วตามที่กำหนดไว้โดยสอดคล้องกับวรรค 5 ของมาตรา 2
  - * เพื่อรับการแจ้งจากภาคีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้ในทำเนียบดังกล่าวในวรรค 2 ของมาตรา 3
  - * เพื่อจัดส่งประกาศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในทำเนียบหรือการเปลี่ยนแปลงลักษณะของพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งได้บรรจุไว้ในทำเนียบแก่ทุกภาคี และเพื่อจัดให้เรื่องเหล่านี้ได้รับการหารือในที่ประชุมครั้งต่อไป
  - * เพื่อแจ้งให้ภาคีที่เกี่ยวข้องทราบถึงข้อเสนอแนะจากการประชุมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในทำเนียบหรือการเปลี่ยนแปลงลักษณะของพื้นที่ชุ่มน้ำที่บรรจุไว้ในทำเนียบ

มาตรา 9

1. อนุสัญญาฯ นี้จักต้องเปิดให้ลงนามได้ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุด
2. สมาชิกขององค์การสหประชาชาติหรือของหน่วยงานพิเศษหรือองค์กรพลังงานปรมาณูนานาชาติ International Atomic Energy Agency (IAEA) หรือภาคีของ The Statutes of the International Court of Justice (ICJ) สามารถเป็นภาคีได้ โดย
  - * ลงนามโดยไม่ต้องมีข้อสงวนใด ๆ สำหรับการให้สัตยาบัน
  - * ลงนามโดยขอให้มีการให้สัตยาบัน ตามด้วยการให้สัตยาบัน
  - * การเข้าเป็นภาคีใหม่
3. การให้สัตยาบันหรือการเข้าเป็นภาคีใหม่จักบรรลุผลโดยการมอบเอกสารการให้สัตยาบันหรือการเข้าเป็นภาคีใหม่ แก่ผู้อำนวยการองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งภายหลังจะเรียกว่า ผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษา

มาตรา 10

1. อนุสัญญาฯ นี้จักมีผลบังคับใช้ใน 4 เดือนหลังจากที่รัฐใด ๆ จำนวน 7 รัฐ เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับวรรค 2 ของมาตรา 9
2. ด้วยเหตุนี้อนุสัญญาฯ จักมีผลบังคับใช้สำหรับแต่ละภาคีใน 4 เดือนหลังจากวันที่ได้ลงนาม โดยไม่มีการสงวนสิทธิสำหรับการให้สัตยาบัน หรือวันที่รับมอบเอกสารการให้สัตยาบันหรือการเข้าเป็นภาคีใหม่

มาตรา 10 (ซ้ำ)

1. อนุสัญญาฯ นี้ อาจได้รับการแก้ไขในการประชุมภาคี ซึ่งเรียกประชุมเพื่อความมุ่งหมายโดยสอดคล้องกับมาตรานี้
2. ภาคีใด ๆ อาจจัดทำข้อเสนอเพื่อการแก้ไขอนุสัญญาฯ ได้
3. จักต้องมีการติดต่อส่งสาระของข้อแก้ไขที่เสนอและเหตุผลในการเสนอไปยังองค์กรหรือรัฐบาลที่กระทำหน้าที่ของสถาบันซึ่งดำเนินการสืบเนื่องภายใต้อนุสัญญาฯ (ซึ่งในที่นี้เรียกว่า "สถาบัน") และสถาบันจักต้องติดต่อไปยังภาคีทั้งหมดโดยทันที ภาคีจักต้องส่งความเห็นต่อสาระดังกล่าวไปยังสถาบันภายใน 3 เดือน หลังจากวันที่สถาบันได้ติดต่อภาคีทั้งหลาย หลังจากวันสุดท้ายของการส่งความเห็นสถาบันต้องแจ้งให้ภาคีทุกประเทศรับทราบข้อคิดเห็นทั้งหมดโดยทันที

4. สถาบันจักเรียกให้มีการประชุมภาคีเพื่อพิจารณาข้อแก้ไข ซึ่งได้รับการติดต่อโดยสอดคล้องกับวรรค 3 ได้ต่อเมื่อมีการเรียกร้องโดยลายลักษณ์อักษรเป็นจำนวนหนึ่งในสามของภาคี สถาบันจักต้องปรึกษาภาคีเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ประชุม
5. ข้อแก้ไขจะเป็นที่ยอมรับได้โดยเสียงข้างมาก สองในสามของภาคีที่เข้าประชุมและออกเสียง
6. ข้อแก้ไขที่ยอมรับแล้วนั้นจักมีผลบังคับใช้สำหรับภาคี ซึ่งยอมรับข้อแก้ไอนั้นในวันแรกของเดือนที่ 4 หลังจากวันที่สองในสามของภาคีได้ส่งมอบเอกสารในการยอมรับกับผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาสำหรับแต่ละภาคี ซึ่งได้ส่งมอบเอกสารในการยอมรับหลังจากวันที่สองในสามของภาคีได้ส่งมอบเอกสารในการยอมรับหลังจากวันที่สองในสามของภาคีได้ส่งมอบเอกสารในการยอมรับไปแล้ว ข้อแก้ไอนั้นจะมีผลบังคับใช้ในวันแรกของเดือนที่ 4 หลังจากวันที่ภาคีนั้นได้ส่งมอบเอกสารในการยอมรับ

มาตรา 11

1. อนุสัญญา นี้จักมีผลบังคับใช้ไปเป็นระยะเวลาอันไม่มีกำหนด
2. ภาคีใด ๆ อาจจะมีถอนอนุสัญญา นี้ได้หลังจากระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่อนุสัญญา มีผลบังคับใช้โดยแจ้งให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้รับมอบหมายให้ดูแลรักษา การเพิกถอนจะมีผลใน 4 เดือน หลังจากวันที่ผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาได้รับเรื่อง

มาตรา 12

1. ผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาจะแจ้งทุกประเทศที่ลงนามและเข้าร่วมอนุสัญญา เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เกี่ยวกับ
  - * การลงนามในอนุสัญญา นี้
  - * การส่งมอบเอกสารในการให้สัตยาบันต่ออนุสัญญา นี้
  - * เงื่อนไขในการส่งมอบเอกสารเข้าเป็นสมาชิกใหม่ในอนุสัญญา นี้
  - * วันที่ที่มีผลบังคับใช้อนุสัญญา นี้
  - * การประกาศเรื่องการเพิกถอนการเป็นภาคีอนุสัญญา นี้
2. เมื่ออนุสัญญา มีผลบังคับใช้ผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาจักต้องลงทะเบียนอนุสัญญา กับเลขานุการของสหประชาชาติ ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรา 102 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

สำหรับเป็นพยานหลักฐาน ผู้ลงนามซึ่งได้รับมอบอำนาจอย่างเป็นทางการได้ลงนามในอนุสัญญา

จัดทำ ณ เมืองแรมซาร์ ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 (ค.ศ. 1971) ด้วยภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และรัสเซีย สารทั้งหมดเท่าเทียมกันกับต้นฉบับที่แท้จริง ซึ่งจะมอบไว้กับผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาซึ่งจะส่งต้นฉบับจริงไปยังภาคีต่าง ๆ

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “มาตรการทางกฎหมายในการจัดการและการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำธรรมชาติในประเทศไทย”

แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับ
ประชาชนที่ประกอบอาชีพประมงน้ำจืดหรือเก็บผลผลิตจากพืชบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

1. วันที่ให้สัมภาษณ์ _____
2. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ _____
3. เพศ ชาย หญิง
4. อายุ _____ ปี
5. อาชีพ
  - 5.1 อาชีพหลักของท่าน คือ _____
  - 5.2 อาชีพรองของท่าน คือ _____
6. ภูมิลำเนาเดิมของท่านอยู่ที่ _____
7. ท่านอาศัยในบริเวณพื้นที่บึงบอระเพ็ดมานานกี่ปี _____
8. รายได้
  - 8.1 รายได้จากการประกอบอาชีพหลักของท่าน ประมาณ _____ ต่อเดือน / ต่อปี
  - 8.2 รายได้จากการประกอบอาชีพรองของท่าน ประมาณ _____ ต่อเดือน / ต่อปี

9. การศึกษาของท่าน _____
10. จำนวนสมาชิกในครอบครัวของท่าน _____ คน
11. ท่านได้ใช้ประโยชน์จากบึงบอระเพ็ดทำอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- จับปลา และสัตว์น้ำอื่น ๆ
  - เก็บผลผลิตจากพืช เช่น เก็บบัว
  - ใช้น้ำจากบึงบอระเพ็ดในการเพาะปลูก เกษตรกรรม
  - ใช้น้ำจากบึงบอระเพ็ดในการอุปโภคบริโภค
  - อื่น ๆ _____
12. ท่านคิดว่า ท่านได้รับประโยชน์จากบึงบอระเพ็ดมากหรือน้อย
- มาก
  - น้อย
13. ท่านคิดว่า การจับปลาในบึงบอระเพ็ดหรือการเก็บบัวในบึงบอระเพ็ดเพียงพอต่อการเลี้ยงชีพของท่าน และครอบครัวหรือไม่
- เพียงพอ
  - ไม่เพียงพอ
14. ถ้าบึงบอระเพ็ดเน่าเสียหรือถูกทำลายไป และไม่มีทรัพยากรธรรมชาติเหลืออยู่ เช่น ปลา ให้ท่านจับ ท่านจะทำอย่างไร
- เลิกจับปลาไปประกอบอาชีพอื่นที่ไม่เกี่ยวกับบึงบอระเพ็ด
  - ยังคงประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับบึงบอระเพ็ด เช่น เรือจ้างชมบึงบอระเพ็ด
  - ช่วยกันฟื้นฟู ปรับสภาพบึงบอระเพ็ดให้ดีขึ้นเหมือนเดิม
  - อื่น ๆ _____
15. ท่านคิดว่า อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ปลาหรือพืชพันธุ์ในบึงบอระเพ็ดลดน้อยลงไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ความเน่าเสียของบึงบอระเพ็ด
  - มีชาวประมงมากเกินไป
  - การจับปลาในฤดูวางไข่ของชาวประมง
  - อื่น ๆ _____

16. ท่านคิดว่า ท่านควรมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาบึงบอระเพ็ดหรือไม่
- ก) ควรมีส่วนร่วม
- ข) ไม่ควรมีส่วนร่วม
17. หากท่านคิดว่า ท่านควรมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาบึงบอระเพ็ดให้มีสภาพที่ดีขึ้น ท่านมีวิธีการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ก) ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของลงไปในบึงบอระเพ็ด
- ข) ไม่จับปลาในฤดูวางไข่ของปลา
- ค) ควรจำกัดเขตหรือบริเวณที่จับปลาของบึงบอระเพ็ด
- ง) ควรจำกัดเวลาที่สามารถจับปลาของบึงบอระเพ็ด
- จ) อื่น ๆ _____
18. ท่านคิดว่า เพื่อเป็นการบำรุงรักษาบึงบอระเพ็ด ควรมีการจำกัดเขตหรือบริเวณในการจับปลาของบึงบอระเพ็ดหรือไม่
- ก) ควร
- ข) ไม่ควร
19. หากท่านคิดว่า ควรจำกัดเขตหรือบริเวณในการจับปลาของบึงบอระเพ็ด เพราะ _____
- _____
- _____
20. หากท่านคิดว่า ไม่ควรจำกัดเขตหรือบริเวณในการจับปลาของบึงบอระเพ็ดนั้น เพราะ _____
- _____
- _____
21. ท่านคิดว่า เพื่อเป็นการบำรุงรักษาบึงบอระเพ็ด ควรมีการจำกัดช่วงเวลาในการจับปลาหรือสัตว์น้ำของบึงบอระเพ็ดหรือไม่
- ก) ควร
- ข) ไม่ควร

22. หากท่านคิดว่า ควรมีการจำกัดเวลาในการจับปลาของบึงบอระเพ็ด เพราะ _____
 _____
 _____

23. หากท่านคิดว่า ไม่ควรมีการจำกัดเวลาในการจับปลาของบึงบอระเพ็ด เพราะ _____
 _____
 _____

24. ท่านคิดว่า ผู้ที่ทำลายหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อบึงบอระเพ็ดควรได้รับโทษอย่างไร
 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก) ห้ามจับปลาหรือสัตว์น้ำในบริเวณบึงบอระเพ็ด

ข) ห้ามเข้าเขตพื้นที่บึงบอระเพ็ด

ค) ให้จับกุมและลงโทษตามกฎหมาย

ง) อื่น ๆ _____

25. ท่านคิดว่า ท่านควรมีส่วนในการช่วยเหลือและร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการในการดูแลรักษาบึงบอระเพ็ดหรือไม่

ก) ควร

ข) ไม่ควร

26. หากท่านคิดว่า ควรมีส่วนในการช่วยเหลือและร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการในการดูแลรักษาบึงบอระเพ็ด ท่านคิดว่าควรมีส่วนร่วมอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

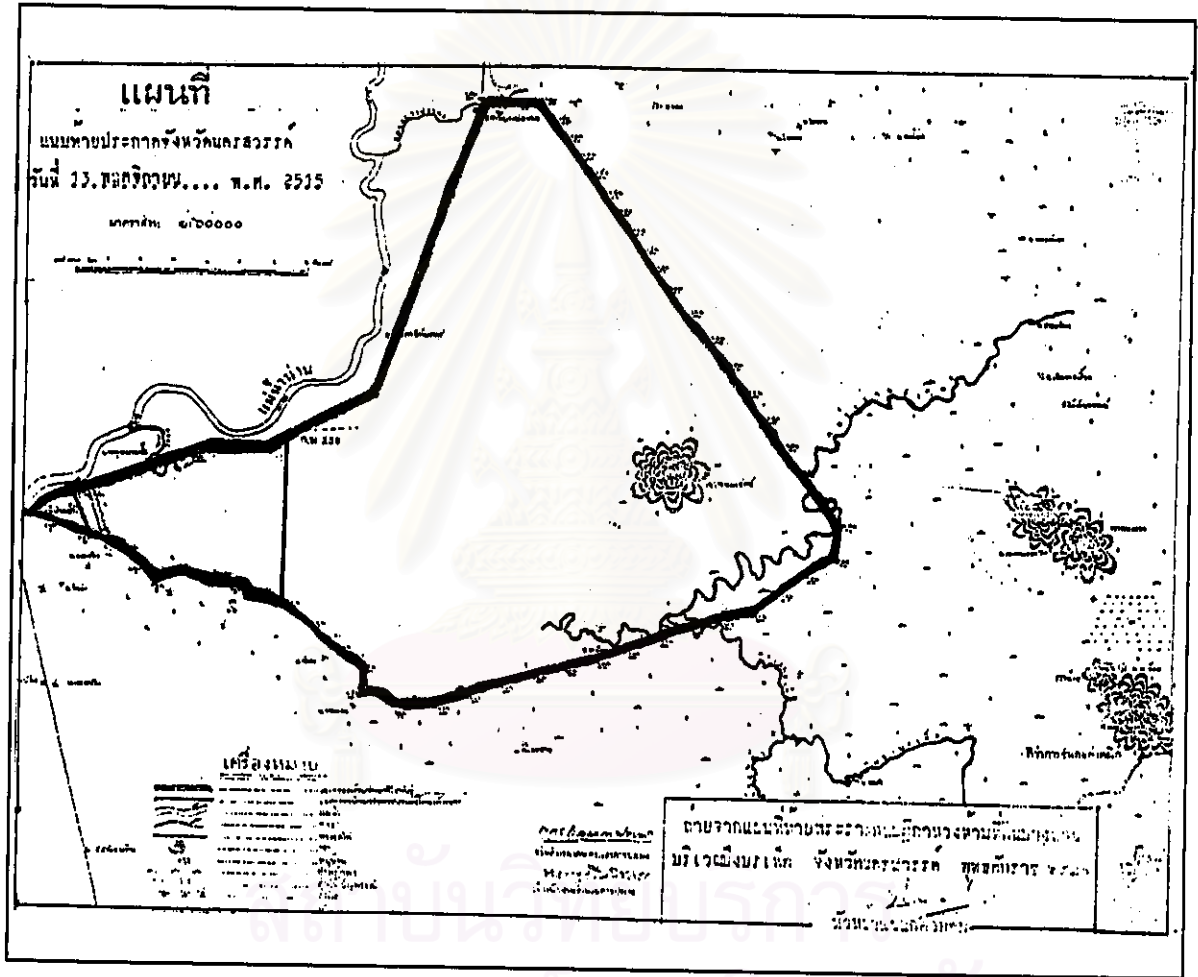
ก) ช่วยสอดส่องดูแล เป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่ของทางราชการ

ข) ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบในการดูแลรักษาบึงบอระเพ็ดของทางราชการอย่างเคร่งครัด

ค) อื่น ๆ _____

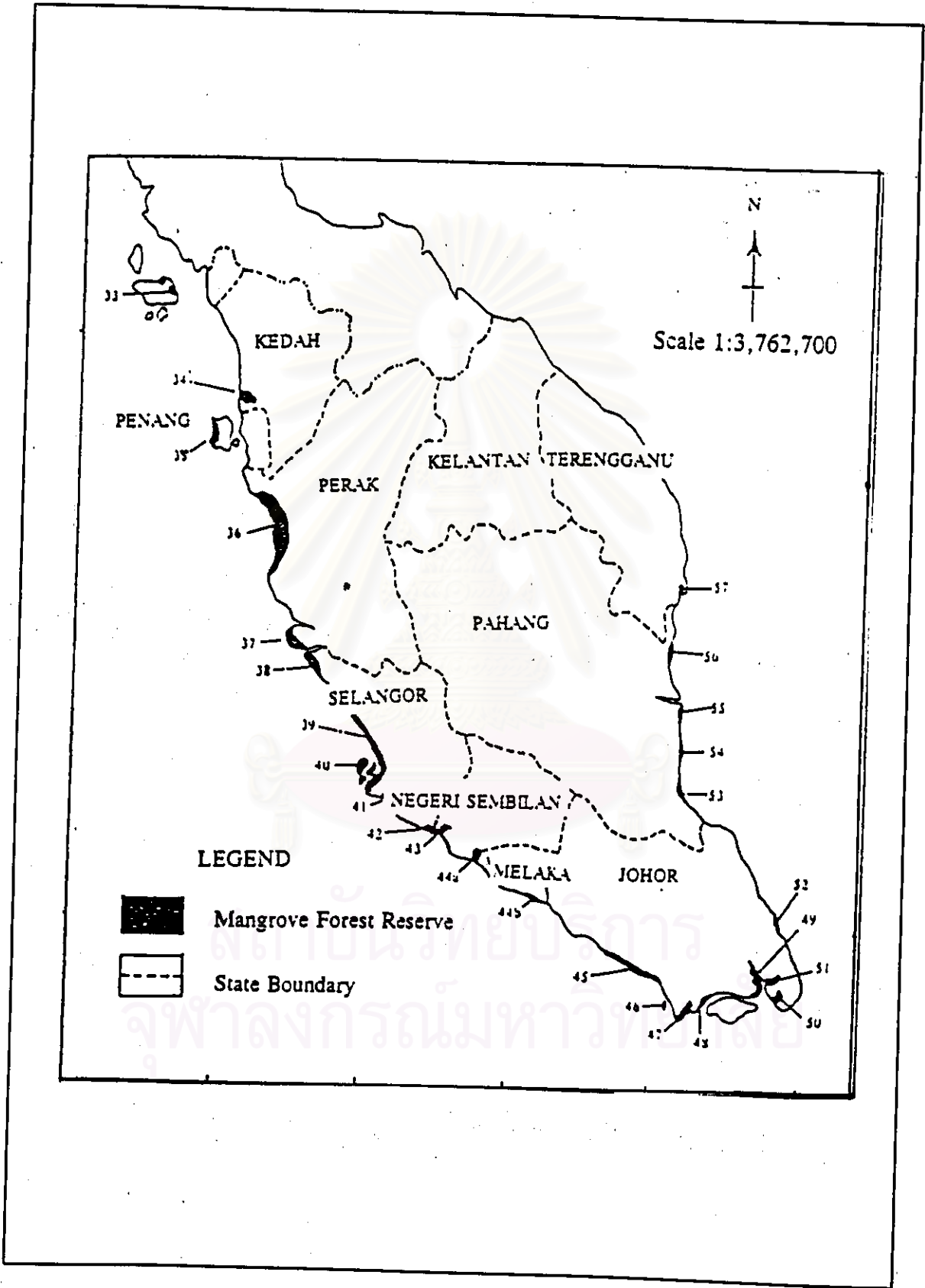
ภาคผนวก ค.

แผนที่พื้นที่ชุ่มน้ำธรรมชาติบึงบอระเพ็ด

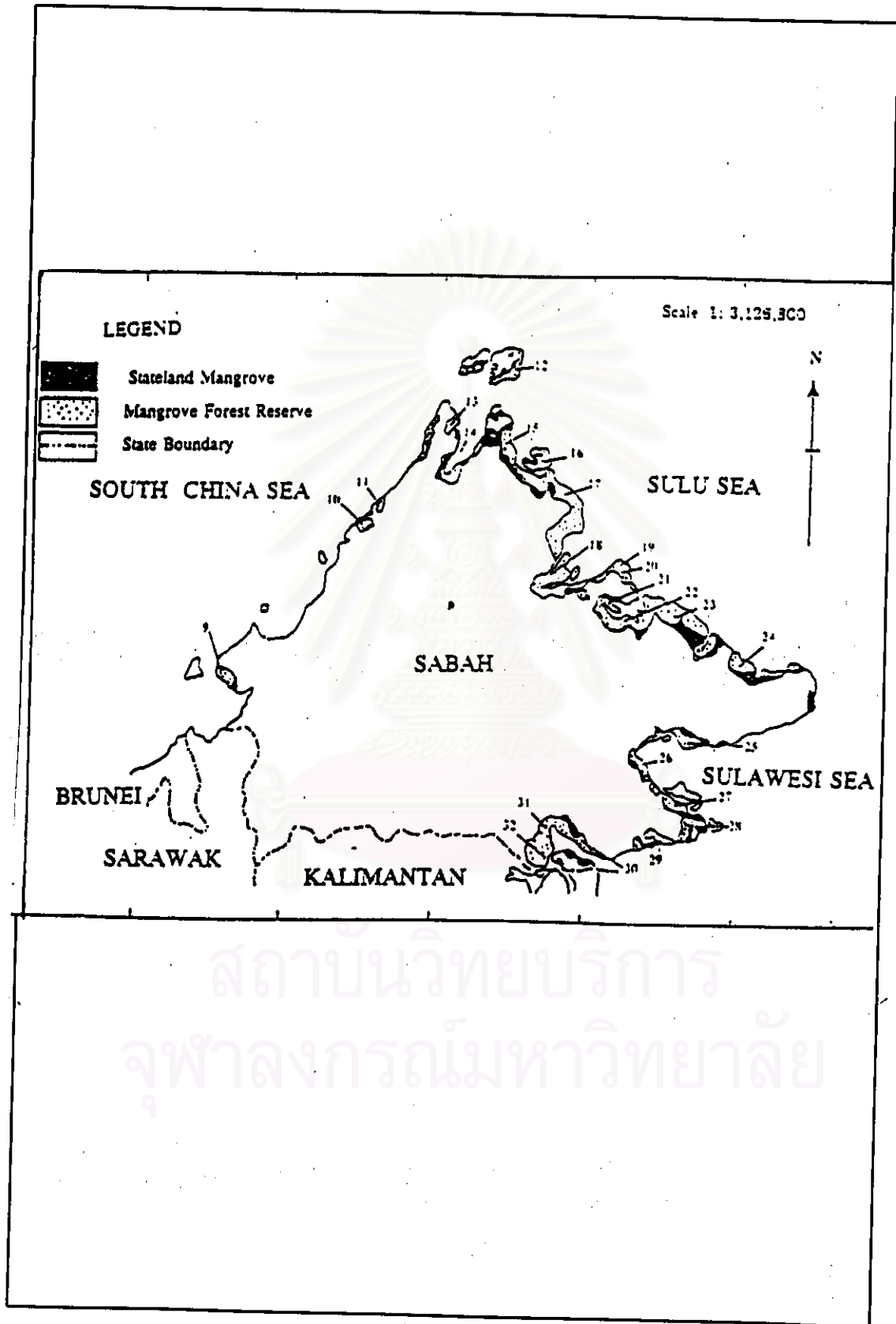

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

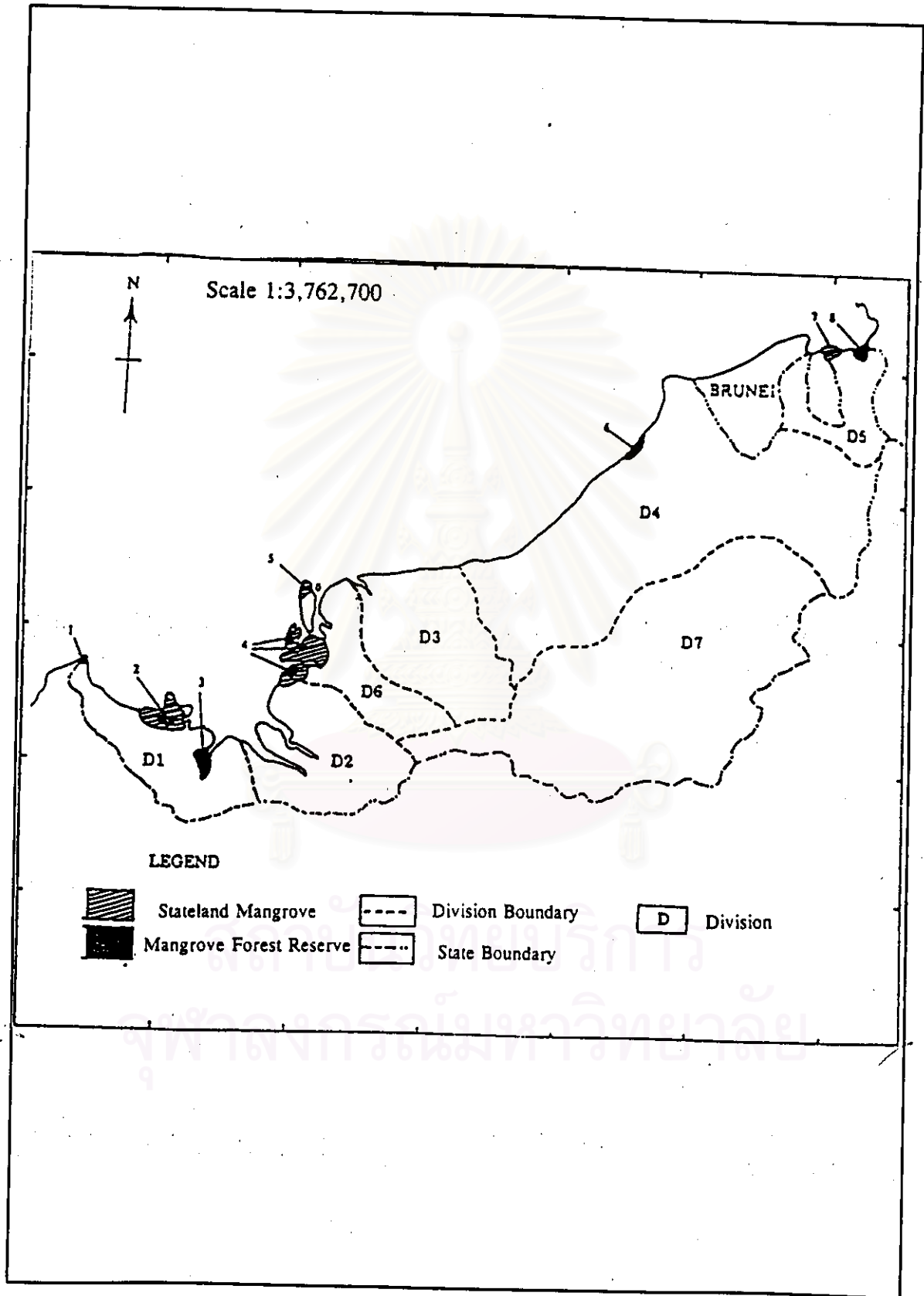
แผนที่พื้นที่ชุ่มน้ำธรรมชาติประเทศมาเลเซีย

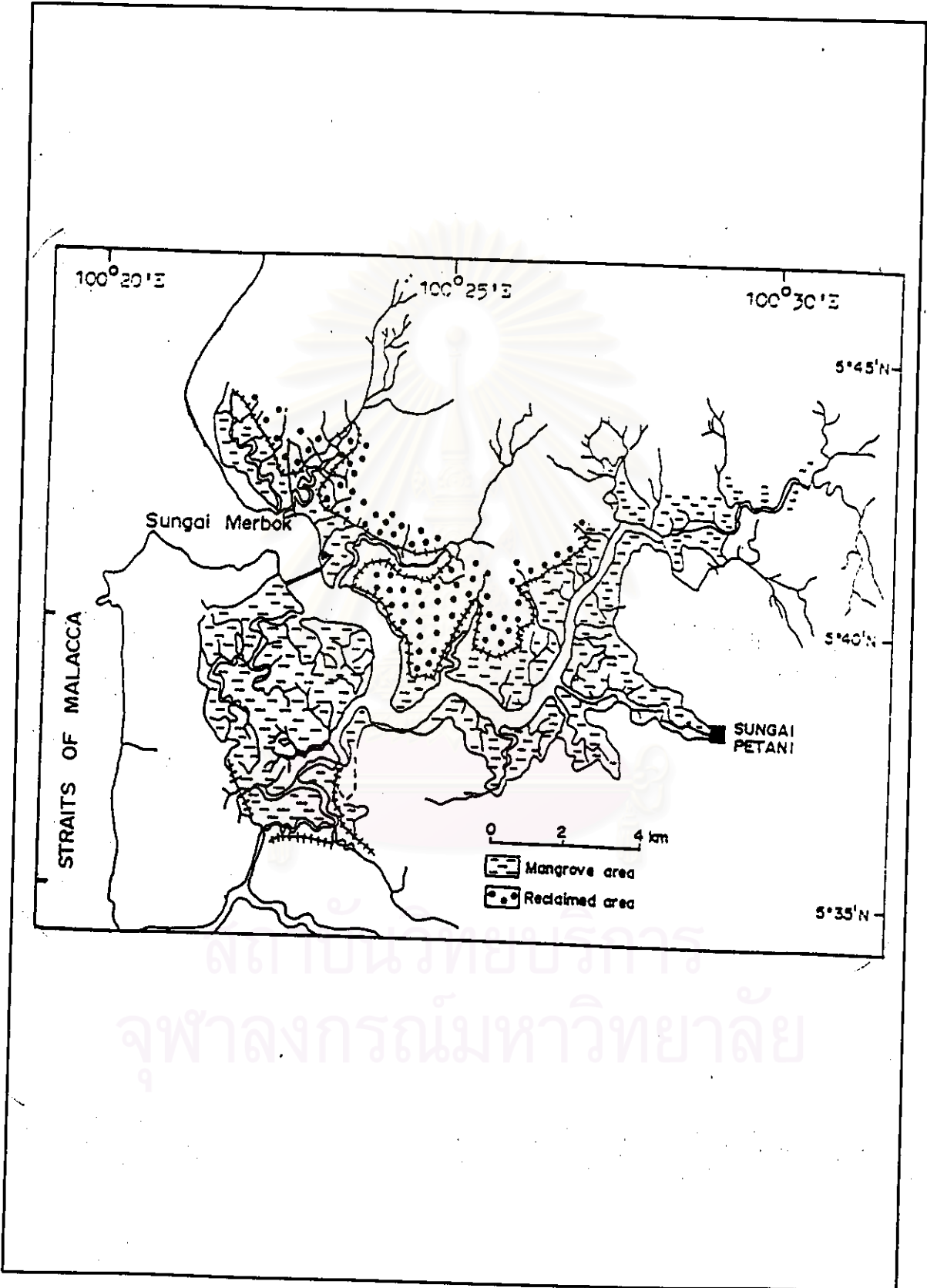
บริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำธรรมชาติรัฐซาบะห์

บริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำธรรมชาติรัฐซาลาวัก

บริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำธรรมชาติ Sungai Merbok ของรัฐเคดาห์

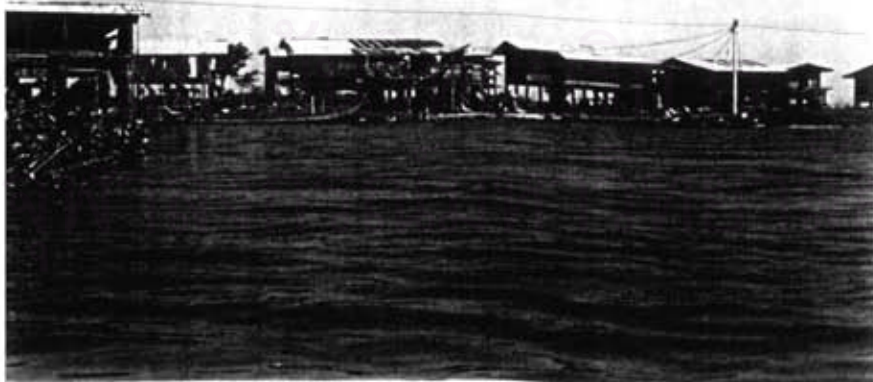

ภาคผนวก ง.

ภาพที่ 1 สภาพทั่วไปของบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ 2 การตั้งถิ่นฐานของชาวประมงในบึงบอระเพ็ด

ภาพที่ 3 ลักษณะการทำประมงของชาวประมง

ภาพที่ 4 เครื่องมือในการทำการประมง

ภาพที่ 5 วิถีชีวิตของชาวประมง

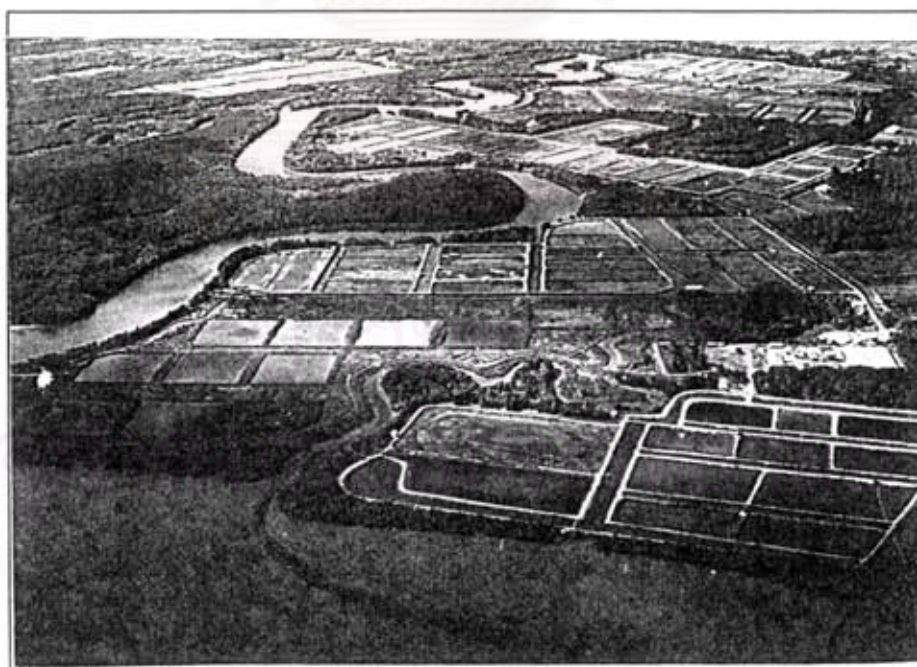

ภาพที่ 6 ลักษณะการทำมาหากินของชาวประมง

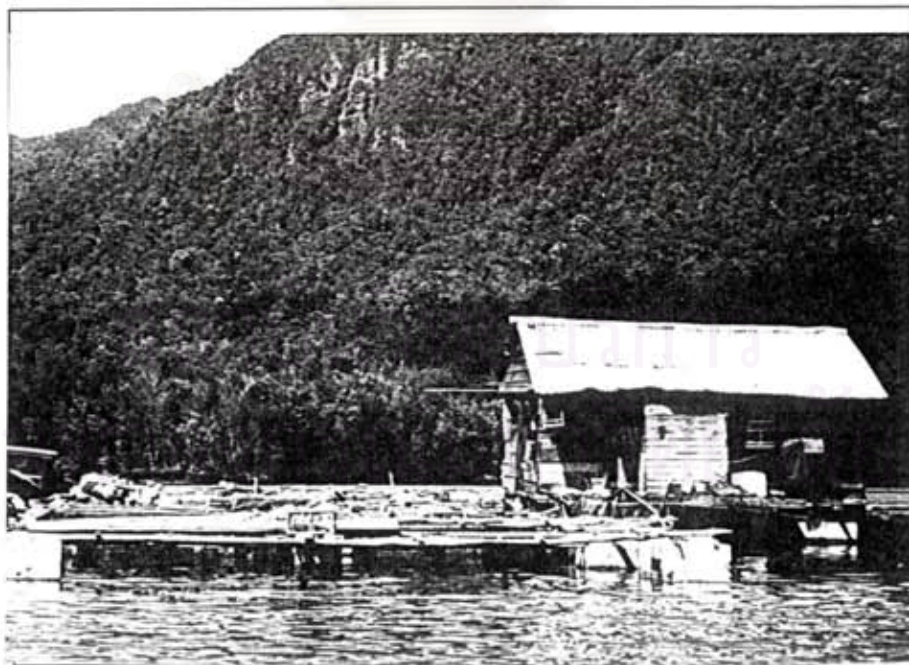
ภาพที่ 7 สภาพพื้นที่ชุ่มน้ำธรรมชาติบริเวณ Sunkai Merbok ของมาเลเซีย

ภาพที่ 8 การทำบ่อเกษตรกรรมสัตว์น้ำของมาเลเซีย

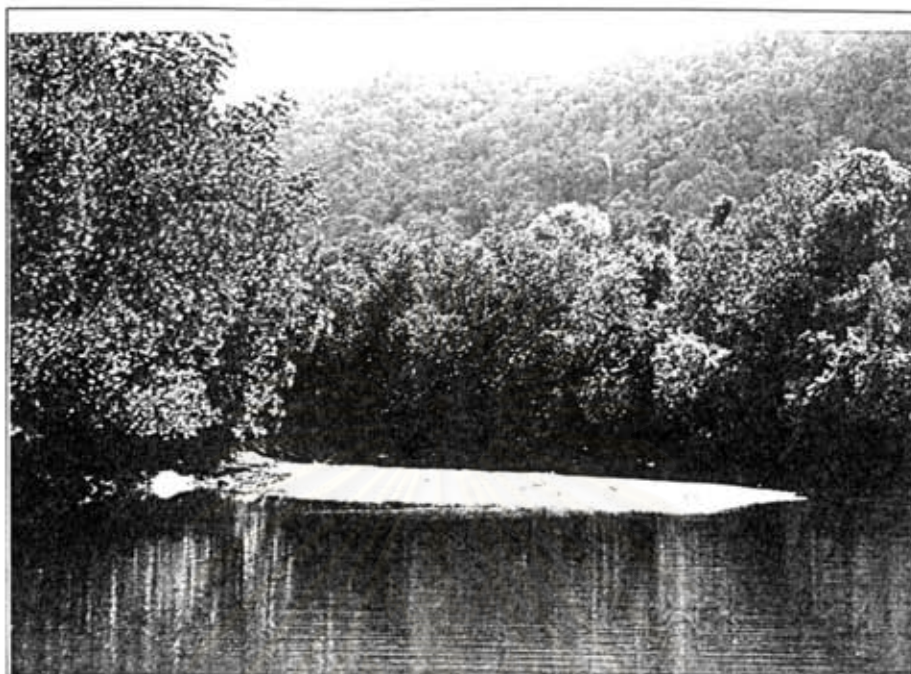

ภาพที่ 9 ลักษณะการทำประมงของชาวประมงมาเลเซีย

ภาพที่ 10 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง (Cageculture) ของมาเลเซีย

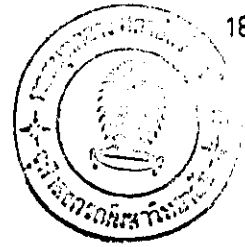

ภาพที่ 11 บริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำธรรมชาติ Sunkai Merbok ที่จัดเป็น
บริเวณท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ecotourism) ของมาเลเซีย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายภูมิชัย สุวรรณดี เกิดวันที่ 4 มีนาคม 2514 ที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรม
ราช สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พุทธศักราช 2536

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย